Bản sao
TTLTQG III

Bài phát biểu của các đại biểu Quốc hội về Chương II của Hiến pháp tại phiên họp ngày 27.3.1992

Mời đồng chí Chu Hạp - Lạng Sơn phát biểu, đồng chí Mai Thị Huê thành phố Hồ Chí Minh chuẩn bị.

Tôi xin phát biểu mấy ý kiến thế này. Về chương II chế độ kinh tế thì nhất trí đầu đề như vậy trong chương này thì tôi đề nghị về cái sở hữu thì nên nói là sở hữu Nhà nước, sở hữu tư nhân , à tập thể và sở hữu tư nhân không nên đặt vấn đề sở hữu toàn dân vào đây bởi mấy lý do thế này: Nói sở hữu Nhà nước thì bên trên ta đã xác định Nhà nước là của ta là Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân nên nói sở hữu Nhà nước cũng bao hàm tức là sở hữu đó có cả toàn dân trong đấy rồi. Nhưng nói sở hữu Nhà nước thì nó tốt hơn là nó xác định cái chủ cụ thể của cái ..cái..sở, tài sản đó. Nhưng vậy vế thứ hai, cái ý thứ hai nữa là thực tế không phải mọi cái tài sản của Nhà nước đều thuộc về toàn dân được vì có cái không thể, người dân không.. không dùng vào đó được ví dụ như là cái cơ sở về quốc phòng hay là cơ sở về cái các cái mặt khác thì không thể mọi người đều có quyền trong ấy. Hơn nữa đầu tư bên ngoài nếu nói cái này là thuộc sở hữu Nhà nước thì các cơ sở kinh tế và của nước ngoài thì người ta đầu tư với Nhà nước thì yên tâm, chứ còn đầu tư vào với của toàn dân thì sau này biết đâu là cái toàn dân đó nó.. nó lấy của tôi đi thì làm thế nào được ,thì cho nên tôi cho rằng dùng cái sở hữu Nhà nước là đúng hơn và như thế có chủ cụ thể hơn ,cho nên tôi cũng trong cái mấy..mấy cái chương trong cái chương II này thì đề nghị là những cái từ nào gọi là: "sở hữu toàn dân" thì đều sửa thành: "sở hữu Nhà nước". Điều 17 thì tôi đề nghị viết như thế này: "Đất đai, rừng núi, sông hồ, thì vùng biển, thềm lục địa, vùng trời" thì dùng như thế luôn, rồi sau đó mới đến cái nguồn nước, tài nguyên trong lòng đất thì bởi vì là nếu mà dùng các nguồn lợi ở vùng biển, thềm lục địa và vùng trời thì như thế tức là mình vẫn không xác định là cái đó thuộc cả chỉ có nguồn lợi và vùng biển thôi thì không.. không..không nên thế vì trên đất đai, rừng núi, sông hồ, vùng biển, thềm lục địa, vùng trời các nguồn nước, tài nguyên trong lòng đất rồi mới đến phần vốn, tài sản do Nhà nước đầu tư các thứ, v.v... Đến cái..cái phần cuối này thì nói như thế này, đến đó thì nói là: "theo quy định mà pháp luật quy định đều thuộc sở hữu Nhà nước" bỏ cái: "là của Nhà nước đều thuộc sở

Bản sao
TTLTQG III

hữu toàn dân" đi, thì nói là: "đều thuộc sở hữu Nhà nước". Thế cái điều 17 thì tôi đề nghị như thế.

Điều 18 thì ghi như thế này theo tôi là cũng chưa đủ là Nhà nước thống nhất quản lý toàn bộ đất đai theo quy hoạch và pháp luật thì theo tôi là cũng dùng theo quy hoạch và pháp luật được rồi nhưng mà còn có sông hồ rồi thì biển, thềm lục địa thì cái này Nhà nước cũng phải quy hoạch chứ, cũng phải sử dụng cho nó đúng mục đích chứ. Cho nên nếu chỉ nói đất đai là không đủ, nếu cái điều 17 nói đất đai rừng núi thì cái điều dưới này cũng phải nói như vậy thì nó mới.. mới đủ được và tôi cũng đồng ý với ý kiến đồng chí Tôn Gia Huyên nói là Nhà nước giao đất cho các tổ chức và cá nhân sử dụng ổn định lâu dài và có thời hạn chứ không phải cái gì cũng lâu dài được, như thế thì tôi tôi cái điều 18 đề nghị như vậy.

Điều 19 thì xin bỏ cái vế thứ hai là: "cơ sở kinh tế quốc doanh được quyền tự chủ trong sản xuất kinh doanh, đảm bảo sản xuất kinh doanh" thì tôi thấy rằng cái chỗ ghi như thế này vừa là không đủ và đồng thời là các tổ chức khác người ta cũng được tự chủ kinh doanh, thì tôi.. tôi xin mấy ý kiến như vậy. Hết.

Đồng chí Mai Thị Huê phát biểu, đồng chí Võ Thị Hồng Phiếu - Thừa Thiên Huế chuẩn bị.

Kính thưa Đoàn Chủ tịch!

Thưa quý vị đại biểu Quốc hội!

Là một đại biểu nông dân thì trước khi về dự kỳ họp Quốc hội kỳ này chúng tôi đã cùng với bà con nông dân, cán bộ hưu trí, công nhân viên chức của Nhà nước đã làm việc và thảo luận cái dự thảo sử đổi Hiến pháp lần thứ 3 năm 1980. Thì bà con rất phấn khởi nhất là nông dân thấy được dự thảo Hiến pháp lần này sửa đổi đã khẳng định được chủ trương phát triển nền kinh tế hàng hóa của đất nước nhiều thành phần theo cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa mọi thành phần kinh tế đều được bình đẳng và Nhà nước bảo đảm quyền sở hữu hợp pháp đối với tư liệu sản xuất vốn và tài sản của các và các quyền lợi khác trong doanh nghiệp. Quy định như vậy giúp cho mọi người dân an tâm để đầu tư và sản xuất, góp phần vào việc xây dựng đất nước và đưa đất nước thoát ra khỏi tình trạng khó khăn hiện nay để đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Xong bà con nông dân và cán bộ về hưu ở nông thôn kể cả một số cán

Bản sao
TTLTQG III

bộ, cử tri ở thành phố còn tiếc là chưa có quy định về sở hữu đất đai trong dự thảo Hiến pháp chưa giúp cho bà con nông dân an tâm sản xuất. Hiện nay tình hình tổ chức sản xuất chủ yếu ở trong hộ gia đình, mỗi hộ được chủ động sản xuất trên mảnh đất của mình như vậy có phải đất đai là tư liệu sản xuất trong nông nghiệp không? Hiến pháp đã công nhận quyền sở hữu về tư liệu sản xuất đối với các thành phần kinh tế trong công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp tại sao tư liệu sản xuất của người nông dân, Hiến pháp lại không công nhận đó quyền sở hữu của nông dân. Nghị quyết 10 mới áp dụng mấy năm mà nước tư từ cái chỗ thiếu ăn phải nhập khẩu gạo đã chuyển sang xuất khẩu gạo đứng hàng thứ ba trên thế giới, đất đai hiện nay bà con đang canh tác một phần do khai phá, một phần do cha mẹ, ông bà để lại hoặc do cách mạng cấp, đất đai chưa ổn định do đó nông dân chưa thật sự an tâm đầu tư vào sản xuất, năng xuất sản xuất sẽ không cao một số bà con sang bán tay không cho nhau không cần qua chính quyền, thực chất Nhà nước chúng ta cũng không quản lý được. Bà con nói Hiến pháp năm 1959 khi còn Bác Hồ cũng công nhận hình thức sở hữu đất đai trong đó Nhà nước bảo hộ cho nông dân được quyền sở hữu đất đai của mình những quy định của Bác Hồ rất phù hợp với lòng dân, phù hợp với đặc điểm nước ta đã làm cho nông dân miền bắc phấn khởi và đánh thắng đế quốc Mỹ. Tại sao Hiến pháp sửa đổi lần này chúng ta đã nói là làm theo tư tưởng và di chúc của Bác Hồ kính yêu mà quy định về đất đai ta lại khác đi, cả quyền thừa kế đất đai trong dự thảo sửa đổi lần 3 cũng bỏ luôn. Như vậy là chỉ có đời cha mẹ được sử dụng đất đai hay sao, thường nông dân tần tảo chắt chiu lao động chịu gian chịu khổ đời mình để momg cho con cái sống sướng hơn, vả lại trong cuộc sống thường có thể xảy ra những rủi ro, bất chắc không ai lường trước được bà con muốn trong trường hợp này, con cái họ được quyền thừa kế tài sản, ruộng đất của họ đang có, nay điều hy vọng đó lại bị đe dọa vì mình không được công nhận quyền để thừa kế đất đai thì quả là một điều thất vọng. Rất mong Quốc hội xem xét và Quyết định sửa lại điều 17 và 18 cho phù hợp với chặng đường đầu tiên của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội. Riêng phần chúng tôi xin được đề nghị cụ thể như sau:

Điều 17 thay chữ: "đất đai" bằng chữ: "đất hoang, sông núi, rừng núi, sông hồ, v.v..." như ở trong điều 17 đều thuộc sở hữu của toàn dân mà trong cái Hiến pháp năm 1959 cũng đã ghi như vậy điều này chúng tôi thấy phù hợp, hiện nay về đất, rừng núi,

Bản sao
TTLTQG III

đất hoang hiện nay rừng núi đất hoang rồi đồi trọc và những đất hoang thì còn rất nhiều thì từ cái điều đó thì chúng tôi ấy là xin được là sửa đổi điều 18 như sau:

Đối với đất đang canh tác ở nước xã hội chủ nghĩa, cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam có các hình thức sở hữu chủ yếu như sau: "đất của đơn vị kinh tế quốc doanh thuộc quyền sở hữu của Nhà nước, đất của đơn vị kinh tế tập thể thuộc về quyền sở hữu của tập thể, đất của hộ nông dân đang canh tác thuộc sở hữu của toàn dân, của.. của nông dân, tổ chức và cá nhân có trách nhiệm bảo vệ, khai thác sử dụng hợp lý được quyền sở hữu và quyền thừa kế, đất đai theo quy định của pháp luật. Giới hạn tối đa về diện tích sở hữu đất đai của mọi thành phần kinh tế do luật định, nghiêm cấm việc bao chiếm đất đai, phát canh thu tô với mọi hình thức. Nhà nước thống nhất quản lý toàn bộ đất đai và pháp luật". Chúng tôi nghĩ rằng cứ quy định như thế vừa bảo đảm quyền quản lý thống nhất về đất đai của Nhà nước vừa không làm mâu thuận với điều 15, 16, 21, 22, 23 và 56, trong Hiến pháp và không gây khó khăn trở ngại cho mọi thành phần kinh tế đang có trong nông nghiệp hiện nay cũng như các bước phát triển sau này.

Kính thưa quí vị Đại biểu Quốc hội!

Đó là cái tâm tư nguyện vọng của bà con nông dân ở thành phố mà tôi nghĩ rằng có thể đó là của cả nước, kính mong rằng các Đại biểu Quốc hội xem xét và góp ý Quyết định này. Xin hết.

Đồng chí Võ Thị Hồng Phiếu phát biểu.

Kính thưa Quốc hội!

Tôi xin.. xin tham gia vào cụ thể vào điều 16 là tôi thấy điều 16 mục đích chính sách kinh tế của Nhà nước ta là làm cho dân giàu nước mạnh, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu vật chất và tinh thần của nhân dân trên cơ sở giải phóng mọi năng lực sản xuất thì tôi thấy là cái đoạn sau phát huy mọi tiềm năng của các thành phần kinh tế quốc doanh, kinh tế tập thể, kinh tế cá thể, kinh tế tư bản tư nhân và kinh tế tư bản Nhà nước, thì cái đoạn này ý trên là cái chế độ kinh tế cơ cấu kinh tế nhiều thành phần chúng ta đã nói ở điều 15 cho nên không cần thiết phải đưa vào điều 16 để thêm dài và như vậy người ta sẽ trùng lặp cho nên tôi xin là thu gọn bớt cái đoạn dưới là đến cái chỗ: "giải phóng mọi năng lực sản xuất, rồi thúc đẩy.. đẩy xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật mở rộng hợp tác kinh tế khoa học kỹ thuật và giao lưu với thị trường thế giới".

Bản sao
TTLTQG III

Còn điều 17 như ý kiến của các vị trước đã phát biểu thì tôi xin như thế này: Là tôi nhất trí với trong cái dự thảo là tất cả các cái.. cái vấn đề ở trên là đều thuộc sơ hữu của toàn dân và do Nhà nước quản lý thì Nhà nước quản lý, sau đó là phân công.. công phân cấp cho ngành nào quản lý cái.. cái những cái những cái đất đai, rừng núi, sông hồ và các nguồn nước ở trên thì Nhà nước phải có cái luật ở dưới cụ thể để cho là từng ngành đó quản lý cho chặt. Trong thực tế hiện nay thì cái sở hữu toàn dân người ta đang mơ hồ là tất cả mọi người đều có, đều được sở hữu cái vật đó thì nhưng mà Nhà nước không phân công, phân cấp quản lý rõ ràng thì lại ai cũng "cha chung ai khóc" thì vấn đề đó thực tế có, cho nên trong Hiến pháp bây giờ chúng ta quy định thì Nhà nước phải có biện pháp, phải có cái luật phân cấp, phân công cho rõ ràng các ngành để quản lý về cái sở hữu của toàn dân đó là điều 17 và tôi xin tham gia cái điều 20 thì trong cái văn bản thì: "trên nguyên tắc tự nguyện dân chủ và cùng có lợi mọi công dân có.. có thể góp vốn góp sức hợp tác sản xuất và kinh doanh trong các tổ chức kinh tế tập thể dưới nhiều hình thức" thì tôi xin sửa lại như thế này: "Trên nguyên tắc tự nguyện dân chủ và cùng có lợi mọi công dân có thể hợp tác sản xuất kinh doanh theo luật định trong các tổ chức kinh tế tập thể thích hợp mà chủ yếu là hợp tác xã và Nhà nước phải có trách nhiệm củng cố và mở rộng các hợp tác,các tổ chức kinh tế tập thể hoạt động có hiệu quả" là vì lý do như thế này: Trong Hiến pháp thì là cái luật Hiến pháp là luật cơ bản chúng ta đã xác định ngay từ chương I thì.. thì chỉ nên ghi những vấn đề chung nhất, còn những vấn đề cụ thể như góp vốn, góp sức hoặc là mức độ tập thể hoá như thế nào đó thì nên quy định trong các luật hoặc Pháp lệnh dưới luật cho phù hợp với từng loại hình và từng thời ký phát triển kinh tế của nó và trong kinh tế tập thể thì hợp tác xã là lực lượng chủ yếu như cái điều 15 chúng ta đã xác định là sở hữu toàn dân và sở.. sở hữu tập thể là nền tảng thì chúng tôi thấy là hợp tác xã là cái lực lượng chủ yếu của.. của cái định hướng xã hội chủ nghĩa mà chúng ta đã xác định ngay từ đầu thì như thế thì nhàn và trong cái văn kiện của Đảng và Nhà nước thì cũng đã khẳng định vấn đề đó. Cho nên là tôi thấy là đưa cái hợp tác xã, chủ yếu là hợp tác xã thì là cũng phù hợp với phong trào hợp tác với hợp tác quốc tế và nhất là các nước đang phát triển hiện nay và hợp tác xã là tổ chức kinh tế xã hội của đông đảo những người lao động. Do đó trong Hiến pháp cũng nên khẳng định rõ trách nhiệm của Nhà nước đối với các cái thành phần kinh tế này, nếu như trong dự thảo

Bản sao
TTLTQG III

nói là tạo điều kiện thì tôi thấy là khi nhà nước không tạo điều kiện thì cái.. cái thành phần kinh tế này cũng chịu không biết là bấu víu vào ai cho nên là tôi thấy là nên nhấn mạnh là: "phải có trách nhiệm đối với thành phần kinh tế này", vì chúng ta đã khẳng định ngay từ đầu là thành phần kinh tế tập thể là nền tảng thì chúng ta phải có trách nhiệm. Đó là tôi xin tham gia mấy điều và điều 28 thì tôi xin như thế này: "Mọi hoạt động sản xuất kinh.. kinh doanh bất hợp pháp gây rối thị trường" và bỏ cái đoạn là: "phá hoại nên kinh tế quốc dân mọi và mọi hành vi làm thiệt hại đến lợi ích Nhà nước" thì tôi xin bỏ cái đoạn đó và như thế này: "Mọi hoạt động sản xuất kinh doanh bất hợp pháp" là như vậy là đủ rồi "làm thiệt hại đến lợi ích của Nhà nước, của tập thể và của công dân đều bị xử lý nghiêm minh theo Pháp luật" như vậy còn bỏ cái đoạn: "gây rối thị trường, phá hoại nền kinh tế quốc dân" vì chúng ta đã nói bất hợp pháp là sẽ gây rối thị trường và phá hoại nền kinh tế quốc dân, cho nên là tôi xin bỏ cái đoạn đó và tiếp đến là: "làm thiệt hại đến lợi ích của Nhà nước" là.. là đủ và cái điều 29 thì tôi thấy là như các vị trước đã phát biểu là nếu chúng ta kể thì kể không hết được các thành phần các cơ quan rồi các tổ chức thì chúng tôi thấy là đây cũng cơ quan nhà nước rồi đơn vị vũ trang, tổ chức kinh tế, tổ chức xã hội ấy thì tôi thấy hãy cũng còn thiếu. Cho nên là nên bỏ cái đoạn đó mà mọi công dân thì tất cả mọi người đều phải thực hiện các quy định của Nhà nước về bảo vệ, cải tạo, tái sinh và phát triển tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ và cải thiện môi trường sinh thái nghiêm cấm mọi hoạt động làm suy kiệt tài nguyên và huỷ hoại môi trường chứ còn không kể tên dài dòng ở trên nữa để cho ngắn bớt. Tôi xin.. tôi xin tham gia những ý kiến như vậy,xin cảm ơn.